

Sisällys

Jokainen ihminen on kohtaamisen arvoinen9

Lähemmäksi toisiamme

1 Kulttuurien kohtaaminen	17
Mitä kulttuuri on?	17
Kulttuuri opitaan.....	19
Uuteen kulttuuriin sopeutuminen vie aikaa.....	20
Koulun on tuettava vanhemmuutta.....	22
2 Suomi toisena kielenä -oppilas tulee!	27
Mitä tunnet? Entä mitä tulija tuntee?	27
Kuka tulija on?	30
Mitä tulija kantaa mukanaan?	35
Kulttuurit tutuiksi	40
Mitä kannattaa selvittää tulijan lähtökulttuurista?	40
Mitä suomalaisuudesta kannattaa kertoa?	42
Mitä suomalaisesta koulusta on syytä kertoa?	43
Millaiseksi suomalaisessa koulussa kasvatetaan?	46
Mikä meitä yhdistää?	48
Mitä rasismi on?.....	51
3 Miten luodaan S2-oppilaalle hyvät oppimisen edellytykset?	55
Avoin oppimisilmasto	55
Eryttämisen ja kielen opiskelun käytännön järjestelyt	57
S2-oppilaan opiskelun erikoispiirteitä.....	59
Vanhemmat kasvatus- ja opetuskumppaneiksi	61
Oppilaat tukena	62
Kansainvälisyyttä juhlassa ja arjessa	64

Yhteiselle matkalle

4 Olet tervetullut joukkoomme osaksi meitä.....	69
Miten monikulttuurisuuden suhtaudutaan?	69
Omasta yhteistä – puolin ja toisin	71
Jäseneksi toimivaan oppimisyhteisöön	73
S2-opetus oppilaan kannalta mielekkäimmällä tavalla	74
Muiden oppiaineiden järjestelyt	77
S2-oppilas tulee alakouluun	80
S2-nuori tulee kouluun.....	83
5 Miten koulussa voi tukea oppilaan henkistä hyvinvointia?	89
Keskustelut oikeasta ja väärästä	89
Kielimuurin ylittäminen pienin askelin.....	95
Oppimista edistäviä ja estäviä seikkoja	99
Vuorovaikutteinen opetus	102
Mitä tukea opettaja tarvitsee?	107
6 Opettaja oppilaineen kriisin pyörteissä.....	113

Silta välillemme

7 Kuinka monta suomea oppilaan pitää oppia?	121
Mitä kieli on?	121
Kielellinen tietoisuus ja viestintä	124
Vuorovaikutus – merkitysten vaihtamista	126
Miten lapsi omaksuu kielen?	127
Ensimmäinen elinvuosi.....	129
Kahden kolmen vuoden ikä	132
Neljän viiden vuoden ikä.....	135
Kuusivuotias.....	136
Mitä kaksi- ja monikielisyys on?	138
Kieltä tarvitaan kaikkeen elämään	141
8 Draama ja ilmaisutaito kotoutumisen tukena.....	147
9 Matkalla kohti interkulttuurista kompetenssia	151

Sanojen lumottu voima	155
Lähteet	159
Kirjoittajat.....	163
Sanasto.....	169
Liite 1. Esimerkki lomakkeesta kasvatustieteen keskustelun tueksi....	175
Liite 2. Selkokieli – jokaisen opettajan apuväline.....	178